

॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥
 सुहृदस्तादृशान् हित्वा पुत्रान् भ्रातॄन् पितॄन् अपि ॥ भवद्विश्वत्तेराज्ये को न जीवेत मादृशः ॥ ४९ ॥ अहं वनंगमिष्यामित्यजिनैः प्रतिवासितः ॥ रतिर्हि नास्ति मेरा
 ज्ये हतपक्षस्य भारत ॥ ५० ॥ हतबांधवभूयिष्ठा हताश्वाहतकुंजरा ॥ एषाते पृथिवीराजनभुंक्ष्वेनां विगतज्वरः ॥ ५१ ॥ वनमेव गमिष्यामिवसानो मृगचर्मणी ॥
 नहि मे निर्जनस्यास्ति जीविते घस्यहा विभो ॥ ५२ ॥ गच्छत्वं भुंक्ष्वराजेंद्र पृथिवीनिह ते श्वरां ॥ हतयो धानं पुरत्वां क्षीणवृत्तिर्यथा सुखं ॥ ५३ ॥ संजय उवाच दुर्यो
 धं न तव सुतं सलिलस्थं महायशः ॥ श्रुत्वा तु करुणं वाक्यमभाषत युधिष्ठिरः ॥ ५४ ॥ युधिष्ठिर उवाच आर्तप्रलापान्माता तसलिलस्थः प्रभाषिथाः ॥ नैतन्म
 नसि मेराजनं वा शितं शकुनेरिव ॥ ५५ ॥ यदि वापि समर्थः स्यात्स्वं दानाय सुयोधन ॥ नाहमिच्छेयमवनिं त्वया दत्तां प्रशसितुं ॥ ५६ ॥ अधर्मण न गृह्णीयां त्व
 या दत्तां महीमिमां ॥ नहि धर्मः स्मृतो राजन् क्षत्रियस्य प्रतिग्रहः ॥ ५७ ॥ त्वया दत्तां न चेच्छेयं पृथिवीमखिलामहं ॥ त्वां तु युद्धे विनिर्जित्य भोक्तस्मि वसुधां मि
 मां ॥ ५८ ॥ अनीश्वरश्च पृथिवीकं थं त्वं दातुमिच्छसि ॥ त्वयेयं पृथिवीराजन किन्न दत्ता तदैव हि ॥ ५९ ॥ धर्मतो याचमानानां प्रशमार्थं कुलस्थनः ॥ वार्ष्णेय प्रथ
 मं राजन् प्रत्याख्याय महाबलं ॥ ६० ॥ किमिदानीं ददासि त्वं को हिते चित्तविभ्रमः ॥ अभियुक्तस्तु को राजा दातुमिच्छेद्विमेदिनीं ॥ ६१ ॥ न त्वमद्य महीं दातुमी
 शः कौरव नंदन ॥ आच्छेत्तुं वा बलाद्राजन स कथं दातुमिच्छसि ॥ ६२ ॥ मां तु निर्जित्य संग्रामे पालये मां वसुंधरां ॥ सूच्य ग्रेणापियद्भूमेरपि भिद्येत भारत ॥ ६३ ॥
 तन्मात्रमपि तन्मध्यं न ददाति पुराभवान् ॥ सकथं पृथिवीमेतां प्रददासि विशांपते ॥ ६४ ॥ सूच्य ग्रं नात्यजः पूर्वस कथं त्यजसि क्षितिं ॥ एवमैश्वर्यमासाद्य प्रशास्य
 पृथिवीमिमां ॥ ६५ ॥ कोहि मूढो व्यस्येत शत्रोर्दातुं वसुंधरां ॥ त्वं तु केवलमौख्येण विमूढो नावबुध्यसे ॥ ६६ ॥ पृथिवीं दातुं कामोपि जीवितेन विमोक्ष्यसे ॥ अ
 स्मान्वा त्वं पराजित्य प्रशाधि पृथिवीमिमां ॥ ६७ ॥ अथ वानिहतोऽस्माभिर्ब्रजलोकाननुत्तमान् ॥ आवयोर्जीवितो राजन् मयि च त्वयि च ध्रुवं ॥ ६८ ॥ संशयः स
 र्वभूतानां विजये नो भविष्यति ॥ जीवितं तव दुष्प्रज्ञमयि संग्रामं न तु त्वं जीवितुं क्षमः ॥ दहने हि क्रतो यत्नस्त्वया स्मासु विशेषतः ॥
 ॥ ७० ॥ आशी विषैर्विषैश्चापि जले चापि प्रवेशनैः ॥ त्वया विनिरुताराजन राज्यस्य हरणे न च ॥ ७१ ॥ अप्रियाणां च वचनैर्द्रौपद्याः कर्षणे न च ॥ एतस्मात्कार
 णात्पापजीवितं तेन विद्यते ॥ ७२ ॥